

Glotfelty, Louis A. Liljedahl in James N. Seiber so na poljih blizu Washingtona in v kalifornijski San Joaquin Valley, v enem najrodovitnejših območij na svetu, z ventilatorji zbirali vzorce megle in jih nato analizirali.

Najprej so izfiltrirali prah in druge trdne delce, ostala pa je bledorumena, mišu podobna tekočina. Pri enem od vzorcev so izmerili kislost pH 2,2 – kar je približno taka kislost kot v limoninem soku in večja kot v kateremkoli kislem dežju. Ko so natančno analizirali mikroskopsko majhne kapljive megle, so našli v njih več kot ducat strupenih snovi – in pogosto v večtisočkrat večjih količinah, kot so jih dozdej domnevali.

V strupenem koktajlu so prevladovali kemične snovi za zatiranje škodljivcev in plevelov, n. pr.

– zelo strupen paration, po svetu bolj znan kot E-605;

– manj strupen diazinon, katerega pa podobno kot nekatera druga sredstva sumijo, da lahko poškoduje sistem razmnoževanja rastlin;

– malo strupen malation, katerega delovanje pa se povečuje z drugimi ostanki organskih fosfornih estrov (npr. s parationom);

– herbicidna snov atrazin, ki se tako počasi razkaja, da so njegovi ostanki v tleh še osem let po aplikaciji;

Že doslej je bilo znano, da pri pršenju z

agrokemikalijami del hlapov preostane v zraku, ostankov v megli, zlasti pa še v tako visokih koncentracijah pa niso domnevali.

Raziskave te severnoameriške raziskovalne skupine odpirajo povsem novo pot. Očitno velja: čim neki strupeni snovi uspe da se usede na površino meglene kapljice ali da prodre v njeno notranjost, je tudi drugim kemikalijam lažje, da se ugnezdi v njej. Kapljice megle se lahko zbirajo na listih ali iglicah rastlin in njih le-te bolje sprejemajo vase kot iz oblačnih zaves, ki se vlečejo mimo. Ko se kapljice osušijo, zapustijo gost film, ki lahko ubija rastline. Tudi ljudje so ogroženi s strupeno meglo. »Kapljice se ohranijo v pljučih« svari toksikolog James Seiber s kalifornijske univerze v Davisu.

Ali se omenjena sredstva za varstvo rastlin lahko zgoščujejo tudi v deževnih oblakih še ni znano. Posebno vznemirljivo je, da so vzorce megle zbirali pozimi, ko se omenjena sredstva skoraj ne uporabljajo. Ti raziskovalni dosežki iz ZDA bi lahko znova oživel nekako zavoženo diskusijo o vzrokih propadanja gozdov v Srednji Evropi. Vse snovi, ki so jih našli v kalifornijski megli, se uporabljajo tudi v Evropi.

dr. Jože Maček
Der Spiegel 41, 16, 1987,
str. 156–158

IZ DOMAČE IN TUJE PRAKSE

OXF.: 904(436):(048.1)

Bukvam gre pa na smeh (Iz taksatorjevih zapiskov)

Od kar smo začeli z novim, sodobnim in modernim računalniški epohi prilagojenim urejanjem gozdov je moj terenski delovni dan vsaj za uro daljši. Mrzlično namreč iščem šifre, s katerimi moram opisati sestoje. Moja mapa s temi čudežnimi znaki je že vsa razcefrana in kaj kmalu bom zaman iskal njihove pomena. Zato sem sklenil, da si bom šifre utisnil v spomin. Ker le vaja dela mojstra, sem

z novim načinom razmišljanja začel nemudoma in zelo intenzivno. Naj vam ga opišem.

Pred dnevi, bil je lep pomladni dan, sem opisoval oddelek 150. V starih časih bi ga opisal približno takole: na strmem, razgibanem dolomitnem pobočju, na rastišču bukovega gozda z mlajami, uspeva zanemarjen bukov debeljak s primesjo smreke, plemenitih listavcev in črnega gabra, ki ga je pred dvema letoma močno zdelal žled. Po novem pa je opis približno takšen: matična podlaga 19, združba 84 po M oz. 81 po K. Slab 4. 41 s primesjo 11,60 in 76. Poškodbe po 13. Zane-

marjeno za 4. Pri smreki precej opazno 41. Lesna zaloga 250. Nujno bi bilo 7, les pa se bo dalo spraviti samo z 1. Poudarjena 1. Nape-njal sem možgane, da ja ne bi kakšne šifre pozabil. Ker se nisem nobene več spomnil, sem zadovoljno pospravil mapo in pisalo in si mislil, da sem opravil dobro delo. Že ko sem odhajal pa se mi je naenkrat zdelo, da v kroš-njah slišim tale pogovor: Bujna, pravkar oze-lenela bukev se je nagnila priti nižje rastoči, v krošnjo že kar slabo oblečeni smreki in šepnila: »Ti, tole dvonožno hodalo je pa čisto noro. Meni se kar zdi, v čem je vzrok, da za-dnje čase ti dvonožci tako zbegani hodijo po hostah. Vidiš, tebi je slab zrak udaril v tvojo prelepo, mogočno krošnjo, njim pa v možga-ne. Moj Bog, kaj šele bo, če se bo tole zapl-njanje nadaljevalo?«

Malo sem obstal, zmignil z glavo, se pobu-tal po ušesih in si rekel, da bo to gotovo od tega, ker tako pogosto samotarim po gozdo-vih. Čimprej si moram najti družbo, drugače se mi bo še zmešalo. Na srečo sem prišel v naslednji oddelek s prelepo razvitim 84 in z

zelo lepo rastočimi 60. Kar odleglo mi je in brž sem sklenil, da se lotim svoje vsakodne-vne zeliščne paše (učeno: fitocenološkega po-pisa). Ves vzhičen sem začel, ko mi v ušesa udari šepet: Deveterolistna mlaja se je sklo-nila k svoji peterolistni sestri in jo vprašala: »A naju bo ta dvonožni kozel enkrat že pre-nehaj zmerjati po latinsko. Kakšna nesram-nost.« Skoraj bi me vrglo na zadnjo plat. Ves besen sem pobasal nahrbtnik in jo, ne da bi dosti pomišljal, pobrisal po strmi 5, skozi 41 od 3 naravnost v 2, kjer me je čakal moj GO 713-74. Ta je bil na srečo tega dne dobre vo-lje. Med vožnjo ni nič nergal in kihal, tako da sem se nekoliko pomiril in celo začel razmiš-ljati ali je na tisti strmi 5, po kateri sem tako zbrzel združba 111 ali 71. Ves vesel sem po spominu ugotovil, da bo verjetno 71 in ko sem čez kake pol ure prišel domov, sem možato izstopil iz avta, ponosen na svoj prelepi tak-satorski poklic.

Igor Dakskobler

Uspela prireditve diplomantov in študentov na 18. IUFRO kongresu v Ljubljani, 1986

Prvič v zgodovini IUFRO svetovnih kongre-sov, so aktivno, s samostojnim programom in prispevkom sodelovali diplomanti gozdarstva iz evropskih fakulturnih središč in študentje Natične fakultete. Dokaj zahtevne pri-prave za satelitsko prireditve so trajale eno leto. Informativni stiki z univerzami oz. goz-darskimi fakultetami v evropskem prostoru, izbor kakovostnih diplomskih nalog ali razis-kovalnih prispevkov za predstavo na svetov-nem kongresu (vsaka fakulteta je lahko pri-javila 1 do 2 nalogi), povezava s kandidati, pritegnitev študentov matične fakultete k so-delovanju, oblikovanje programa spremije-valne prireditve organizacija dveh strokov-nih ekskurzij po gozdovih Slovenije, iskanje finančne pomoči, so bile zahtevnejše naloge priprav.

Odziv iz evropskih gozdarskih fakultet je bil izreden! Iz 15 evropskih držav, 20 fakultet-nih središč je bilo prijavljenih 32 diplomantov iz: Avstrije – Belgije – ČSSR – Francije – Italije

– Jugoslavije – Madžarske – NDR – Norveške – Poljske – Švedske – Švice – Turčije – Ve-like Britanije – ZRN.

Satelitskega zasedanja se je udeležilo pri-bližno enako število študentov matične fakul-tete.

Enotedenski delovni program satelitskega zasedanja je bil sestavljen tako, da je zahte-val od vseh udeležencev – diplomantov in študentov gozdarstva – maksimalno mero aktivnega sodelovanja:

– na posterski predstavitvi rednega pro-grama IUFRO so diplomanti predstavili svoja diplomska oz. raziskovalna dela. Izdelava, predstavitev in pisna dokumentacija poster-jev v enem od svetovnih jezikov so bili po za-htevnosti enakovredni prispevkom gozdar-skih strokovnjakov in znanstvenikov iz vsega sveta. Izvlečki predstavljenih del so objavlje-ni v posebni publikaciji STUDENTS' POSTER ABSTRACTS;

– na posvetovanju o študijski problematiki